

La tribuna

Madriu, ¿hi ha límits a la demagògia?

Alguna cosa no va bé en el funcionament dels comuns quan 47 de 48 elegits ignoren les deficiències del document

FERRAN
Goya

«És difícil fer que un home entengui quelcom quan el seu sou depèn de que no ho entengui»
Upton Sinclair.

A principis de l'any 1995, **Joan Massa** va publicar a la premsa andorrana l'article *El Madriu o el límit ecològic de la democràcia*.

El títol em va xocar, Andorra acabava d'estrenar la democràcia constitucional i l'enunciat de **Massa** suggeria que la democràcia, podia i havia de ser moderada per altres condicionants que la simple aritmètica d'una votació.

La tesi desenvolupada en l'article contradeia la idea, defensada per esquerres i dretes, del creixement i el progrés il·limitat. Anticipant-se a una opinió compartida per un nombre creixent de ciutadans, **Joan Massa** ens deia: «No cal fer grans reflexions per adonar-nos que la nostra manera de viure no és universalitzable ni en coordenades mundials ni europees ni andorranes. No és un problema tecnològic, no és una dificultat de mitjans, sinó de fins. Hem de canviar la manera de viure. L'horitzó proper és l'aprenentatge de noves formes de vida i de civilització. Només podem actuar en el Madriu pensant globalment Andorra».

EN AQUELLA DÈCADA dels noranta dos comuns posaven a prova –pel sistema dels fets consumats– l'arquitectura andorrana de les competències constitucionals. Els comuns d'Encamp i d'Escaldes-Engordany iniciaven sense autorització la construcció de les carreteres d'Enradort i de Ràmio; cap dels dos projectes es duria a terme.

D'ençà d'aquells dies, l'Estat constitucional, ha anat promulgant lleis i reglaments sobre diversos aspectes relatius a l'ordenament del territori,

l'urbanisme, la construcció, el medi aquàtic, el patrimoni cultural, la realització de treballs o activitats que modifiquin l'estat actual del terreny. Unes lleis i reglaments que obliguen particulars, entitats públiques i privades.

Però sembla que a alguns personatges se'ls ha parat el rellotge l'any 1992; l'actitud objectiva d'alguns polítics demagògicament parroquialistes ha estat la d'ignorar o oblidar a partir del dia immediat de la seva publicació les normes, les lleis de l'Estat i les sentències del Tribunal Constitucional.

Una bona mostra d'aquesta in-submissió a l'Estat de Dret és el Pla de gestió de la Vall del Madriu-Perafita-Claror que aquests darrers dies estan aprovant els comuns de les quatre parròquies; en el seu preliminar podem llegir que el Pla de Gestió ha de seguir els «criteris majors» següents: «La supremacia del bloc de constitucionalitat dels articles 79 i 80 de la

En el cas del Pla de Gestió del Madriu s'ha tornat a palesar una de les raons principals de la manca de confiança dels ciutadans en la política i els polítics

Constitució i de les disposicions de la Llei Qualificada de Delimitació de Competències dels Comuns sobre els instruments suara referits, tant els legals com els actes reglamentaris del Govern...»

Els «instruments suara referits» segons podem llegir al preliminar del Pla de Gestió, són: a) la Llei 9/03 del 12 de juny, del Patrimoni Cultural d'Andorra, b) el Decret del Govern de data 19 d'octubre del 2005 de declaració de la vall del Madriu-Perafita-Claror, Patrimoni Mundial, com a bé immoble d'interès cultural en la classificació de paisatge cultural, c) el Decret de data 8 de març del 2006 de delimitació de l'entorn de protecció del paisatge cultural de la vall del Madriu-

Perafita-Claror i, d) el Decret de data 2 d'agost del 2006 dels criteris arquitectònics i urbanístics que han de regir les intervencions sobre el paisatge cultural declarat i sobre el seu entorn de protecció.

El Tribunal Constitucional ja va declarar vàlids i conformes a la Constitució i a la Llei Qualificada de Delimitació de Competències dels Comuns els tres decrets del Govern en les Causes 2006-1, 3-CC i 2006-4-CC en les quals els comuns d'Encamp i d'Escaldes-Engordany, interposaven conflicte de competències; en les tres causes el TC va desestimar íntegrament el conflicte i declarà que els Decrets objecte del litigi no envaeixen les competències que la Consti-

tució i la Llei qualificada de delimitació de competències atribueixen als comuns.

Tornar a plantejar, avui dia, dubtes de la constitucionalitat dels decrets sobre la Vall de Madriu-Perafita-Claror, obviant les sentències del màxim Tribunal és una expressiva exhibició de la reiterativa i demagògica utilització del tema de les competències per part –inicialment– del dos comuns d'Encamp i Escaldes-Engordany i ara per tots quatre, per a negar a l'Estat la competència per acomplir el que mana l'article 34 de la Constitució: «L'Estat garantirà la conservació, promoció i difusió del patrimoni històric, cultural i artístic d'Andorra». I aquesta és una competència exclusiva de l'Estat segons la sentència del Tribunal Constitucional de tretze de març de mil nou-cents noranta-vuit (Causa 97-1-CC).

Alguna cosa no va bé en el funcionament dels comuns quan 47 de 48 elegits ignoren les greus deficiències d'un document i no manifesten cap curiositat per conèixer els arguments dels anteriors governs, ni es prenen la molèstia de contrastar el document que han preparat els vuit cònsols amb els seus assessors, amb el que haurien de saber ells sobre la Constitució que han promès o jurat, les lleis vigents i les sentències del Tribunal Constitucional.

EN EL CAS DEL PLA de Gestió del Madriu s'ha tornat a palesar una de les raons principals de la manca de confiança dels ciutadans en la política i els polítics: la distància entre la natura intrínsecament ètica de les decisions públiques i el caràcter utilitari del debat polític. L'actitud de **Francesc Casals** n'ha estat l'excepció i li ho hem d'agrair.

Joan Massa acabava el seu article de 1995 així: «Madriu, del llatí *mater*, *matris*, vol dir mare, causa, origen, font i, consegüentment, també límit de la nostra llibertat».

Però el cert és que la llibertat dels demagogs cavalca avui sense cap autorador. ≡
Enginyer